

راهکارهایی برای توسعه صادرات صنعتی در شرایط ارزی فعلی

زهرا آقاجانی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

جهان صنعت

افزایش صادرات محصولات به ویژه صادرات صنعتی نقش مهمی در رشد و شکوفایی یک کشور داشته و بدین ترتیب همه کشورهای جهان دنبال ارائه راهکارهای عملیاتی به منظور افزایش صادرات صنعتی خود هستند. در این میان کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و به دنبال ارائه راهکارهایی برای دستیابی به این امر مهم می‌باشد. اما آنچه در شرایط کنونی برای ما اهمیت دارد آن است که با توجه به شرایط اقتصادی حاکم چه اتفاقی برای صادرات صنعتی پیش آمده است.

در پاسخ به سوال فوق باید عنوان داشت که برخلاف تصور عموم و علیرغم کاهش صادرات نفت و محصولات پتروشیمی، طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۰ حجم صادرات صنعتی ۲۴/۵ درصد رشد داشته است. به طور دقیق تر، طبق آمارهای گمرک جمهوری اسلامی ایران میزان ارزش صادرات صنعتی از ۲۶/۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۸۹ به ۳۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته است. رقم یاد شده در رابطه با سال جاری بسیار بالاتر پیش بینی شده است.

در رابطه با این بهبود عملکرد باید عنوان داشت که، افزایش حاشیه سود صادرکنندگان در نتیجه افزایش نرخ ارز مهم‌ترین عاملی است که تمایل به صادرات محصولات صنعتی را افزایش داده است. البته باید توجه داشت که گرچه حاشیه سود صادرات صنعتی افزایش یافته، اما هزینه‌های صاحبان کارگاه‌های صنعتی و کارفرمایان مربوطه نیز به دلیل بالارفتن قیمت مواد اولیه و نهاده‌های مورد نیاز (که عمدتاً وارداتی هستند و افزایش قیمت آن‌ها رابطه مستقیمی با افزایش نرخ ارز دارد) و همچنین افزایش قیمت سوخت و انرژی و ... افزایش بسیار زیادی یافته است. این واقعیت مهمی است که باید برای آن نیز چاره‌ای اندیشید، در غیر این صورت ممکن است که در آینده‌ای نه چندان دور با کاهش صادرات صنعتی در کشور مواجه شویم. در این ارتباط اتخاذ راهکارهایی به منظور استمرار صادرات صنعتی و شکوفایی هرچه بیشتر بخش‌های صنعتی کشور می‌تواند قابل توجه باشد که برخی از آن‌ها شامل کاهش نرخ بهره تسهیلات بلندمدت بانکی به بخش صنعت، پرداخت سهم بخش صنعت از منابع حاصل از طرح هدفمندی یارانه‌ها، افزایش پوشش‌های بیمه‌ای برای صادرکنندگان، اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری و کارایی، امکان صادرات محصولات صنعتی از طریق یوزانس و با ضمانت

صندوق ضمانت صادرات و در نهایت پرداخت وام‌های خرید به کشورهای طرف تجاری است؛ به طوریکه، امکان صادرات کالاهای صنعتی به این کشورها مهیا شود و به تبع آن ضمن افزایش صادرات پیوند اقتصاد کشورمان را با اقتصاد جهانی بیشتر کرده و از انزوای ایران بکاهد.